WIJ BEATRIX, BIJ DE GRATIE GODS,
KONINGIN DER NEDERLANDEN,
PRINSES VAN ORANJE-NASSAU,
ENZ. ENZ. ENZ.

Vaststelling van een geactualiseerd stelsel
van openbare bibliotheekvoorzieningen
(Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen)

VOORSTEL VAN WET

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is de wettelijke bepalingen ten aanzien van openbare bibliotheken te actualiseren en de landelijke digitale openbare bibliotheek vorm te geven;

Zo is het, dat Wij, de Afdeling advisering van de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Begripsbepalingen

1. In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:
a. Koninklijke Bibliotheek: Koninklijke Bibliotheek als bedoeld in artikel 1.5, tweede lid, van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek;
b. landelijke digitale bibliotheek: plaats- en tijdonafhankelijke voor het algemeen publiek toegankelijke bibliotheekvoorziening;
c. lokale bibliotheek: voor het algemeen publiek toegankelijke bibliotheekvoorziening die in overwegende mate door een of meer gemeenten of het openbaar lichaam Bonaire, Sint Eustatius of Saba wordt bekostigd of in stand gehouden;
d. Onze Minister: Onze Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap;
e. provinciale ondersteuningsinstelling: in overwegende mate door een of meer provincies bekostigde of in stand gehouden voorziening die een pakket aan ondersteunende activiteiten biedt voor de lokale bibliotheken in de desbetreffende provincie of provincies;
f. werk: exemplaar van een werk als bedoeld in artikel 10 van de Auteurswet.

2. Voor zover in deze wet over een lid van een openbare bibliotheekvoorziening wordt gesproken, wordt hieronder verstaan een voor die bibliotheekvoorziening geregistreerde gebruiker.

Artikel 2. Reikwijdte
Deze wet heeft betrekking op lokale bibliotheken, provinciale ondersteuningsinstellingen en de landelijke digitale bibliotheek, die openbare bibliotheekvoorzieningen zijn, en de Koninklijke Bibliotheek als openbare bibliotheekvoorziening voor haar taken op grond van deze wet.

Artikel 3. Toepasselijkheid op de BES
Deze wet is mede van toepassing in de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba, met uitzondering van de artikelen 7, onderdelen a, b, c en e, 9, 10, eerste lid, 12 en 13.

Artikel 4. Bibliotheekfuncties
Een voor het algemeen publiek toegankelijke openbare bibliotheekvoorziening omvat in ieder geval de volgende functies:
a. het ter beschikking stellen van kennis en informatie;
b. het bieden van mogelijkheden tot ontwikkeling en educatie; en
c. het bevorderen van lezen en het laten kennismaken met literatuur.

Artikel 5. Netwerkverantwoordelijkheid
1. Onze Minister, de provinciebesturen, de gemeentebesturen en de eilandbesturen van de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor een netwerk van openbare bibliotheekvoorzieningen.
2. Zij bevorderen dat een door hen bekostigde of in stand gehouden openbare bibliotheekvoorziening aan de criteria, bedoeld in artikel 7, voldoet.
3. Zij voeren periodiek overleg over het functioneren van en de samenhang in het netwerk.
4. Bij een voorgenomen besluit dat van invloed kan zijn op andere partijen in het netwerk overleggen zij daarover eerst met deze partijen.

Hoofdstuk 2. Het bibliotheeknetwerk

Artikel 6. Netwerk en deelnemers
De lokale bibliotheken, de provinciale ondersteuningsinstellingen, de landelijke digitale bibliotheek en de Koninklijke Bibliotheek vormen één netwerk van openbare bibliotheekvoorzieningen als bedoeld in artikel 5.

Artikel 7. Functioneren van het netwerk
Een openbare bibliotheekvoorziening voldoet aan de volgende verplichtingen:
a. zij maakt met de andere openbare bibliotheekvoorzieningen gebruik van een gezamenlijke catalogus van beschikbare werken;
b. zij is onderdeel van het interbibliothecaire leenverkeer, bedoeld in artikel 12;
c. haar collectiebeleid gaat uit van het collectieplan, bedoeld in artikel 9;
d. zij maakt gebruik van een op de andere openbare bibliotheekvoorzieningen afgestemde digitale infrastructuur;

e. zij is met de andere openbare bibliotheekvoorzieningen gericht op innovatie; en
f. zij ondersteunt het onderwijs.

Artikel 8. Taken Koninklijke Bibliotheek
De Koninklijke Bibliotheek verricht als deelnemer in het netwerk, in aanvulling op de taken, bedoeld in artikel 1.5, tweede lid, van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek, de volgende taken:
a. het ondersteunen van het netwerk van openbare bibliotheekvoorzieningen door:
i. afstemming en coördinatie;
ii. educatie, informatie en reflectie; en
iii. vertegenwoordiging en promotie;
b. het in stand houden van de landelijke digitale bibliotheek; en
c. het verzorgen van een bibliotheekvoorziening van noodzakelijk omgezette werken voor personen met een handicap.

Artikel 9. Collectieplan
1. Voor de openbare bibliotheekvoorzieningen bestaat een gezamenlijk collectieplan, dat elke vier jaar wordt vastgesteld.
2. Het collectieplan heeft tot doel samenhang te bewerkstelligen tussen de fysieke en digitale collecties van de openbare bibliotheekvoorzieningen. Het biedt een kader voor het beheren en samenstellen van de collectie door een voorziening en heeft geen betrekking op de inhoud van de collectie.
3. De Koninklijke Bibliotheek stelt het gezamenlijk collectieplan vast in overeenstemming met de vertegenwoordigers van de lokale bibliotheken en provinciale ondersteuningsinstellingen.

Artikel 10. Gegevenslevering
1. Ten behoeve van de gezamenlijke catalogus voor de landelijke digitale bibliotheek verstrekken lokale bibliotheken en provinciale ondersteuningsinstellingen gegevens over de collectie en de beschikbaarheid daarvan aan de Koninklijke Bibliotheek.
2. Ten behoeve van de beleidsontwikkeling verstrekken lokale bibliotheken, de provinciale ondersteuningsinstellingen en de Koninklijke Bibliotheek aan Onze Minister gegevens over de desbetreffende openbare bibliotheekvoorziening die niet tot de persoon herleidbare gegevens van gebruikers en personeel betreffen.
3. Bij ministeriële regeling worden de gegevens, bedoeld in het eerste en tweede lid, nader vastgesteld en worden regels gesteld over het tijdstip en de wijze waarop gegevens worden verstrekt.

Hoofdstuk 3. De fysieke openbare bibliotheek

Artikel 11. Contributievrijstelling jeugd
1. Voor het uitlenen van gedrukte werken door lokale bibliotheken of de Koninklijke Bibliotheek aan personen beneden de leeftijd van achttien jaren wordt geen contributie of andere geldelijke bijdrage geheven, tenzij in het geval van een lokale bibliotheek het college van burgemeester en wethouders heeft besloten dat een geldelijke bijdrage wordt geheven. De contributie of andere geldelijke bijdrage

bedraagt ten hoogste de helft van de contributie of andere geldelijke bijdrage die wordt geheven van personen die achttien jaren of ouder zijn.
2. Voor het uitlenen van overige werken door lokale bibliotheken of de Koninklijke Bibliotheek aan personen beneden de leeftijd van achttien jaren wordt ten hoogste de helft van de contributie of andere geldelijke bijdrage geheven van die geldt voor personen van boven de achttien jaren.

Artikel 12. Interbibliothecair leenverkeer
1. Alle lokale bibliotheken en provinciale ondersteuningsinstellingen en de Koninklijke Bibliotheek nemen deel aan het interbibliothecaire leenverkeer.
2. Deelname aan het interbibliothecaire leenverkeer houdt in ieder geval in:
a. het op verzoek van een lokale bibliotheek of de Koninklijke Bibliotheek ter beschikking stellen van fysieke werken ten behoeve van gebruikers van die bibliotheek;
b. het op verzoek van een gebruiker doen van een verzoek als bedoeld in onderdeel a aan de daarvoor in aanmerking komende bibliotheek; en
c. de distributie van fysieke werken door provinciale ondersteuningsinstellingen.

Artikel 13. Provinciale ondersteuningstaken
1. Een provinciale ondersteuningsinstelling is verantwoordelijk voor de distributie van fysieke werken door middel van het interbibliothecaire leenverkeer binnen de provincie of provincies waardoor zij wordt bekostigd of in stand gehouden.
2. De provinciale ondersteuningsinstellingen zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor:
a. de distributie van fysieke werken door middel van het interbibliothecaire leenverkeer tussen de provincies; en
b. de ontwikkeling van innovaties in het fysieke domein in overeenstemming met de Koninklijke Bibliotheek in verband met haar coördinerende taak.

Artikel 14. Lidmaatschap landelijke digitale bibliotheek
Lokale bibliotheken en de Koninklijke Bibliotheek dragen er zorg voor dat hun leden als lid worden ingeschreven bij de landelijke digitale bibliotheek. Voor deze administratieve handeling worden geen kosten in rekening gebracht.

Hoofdstuk 4. De landelijke digitale bibliotheek

Artikel 15. Uitvoering en beheerplan
1. Het uitvoeren van de instandhouding van de landelijke digitale bibliotheek door de Koninklijke Bibliotheek houdt in ieder geval in:
a. het ontwikkelen en beheren van de digitale infrastructuur;
b. het beheren en van context voorzien van de digitale collectie en de afstemming met de collectie digitale werken van de Koninklijke Bibliotheek op grond van artikel 1.5, tweede lid, van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek;
c. het opstellen van een reglement voor de toegang tot digitale werken;
d. het bereiken van verschillende doelgroepen; en
e. samenwerken met andere publieke aanbieders van digitale werken.
2. De Koninklijke Bibliotheek gaat in een apart onderdeel van het instellingsplan, bedoeld in artikel 2.2a van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk

onderzoek, in op de wijze waarop zij de landelijke digitale bibliotheek in stand houdt. Zij gaat daarbij specifiek in op de onderdelen, bedoeld in het eerste lid. Dit onderdeel van het instellingsplan heet beheerplan.

Artikel 16. Inkoop digitale werken

1. De Koninklijke Bibliotheek verricht namens de Staat der Nederlanden het inkopen van werken voor de landelijke digitale bibliotheek.
2. Onze Minister stelt jaarlijks aan de Koninklijke Bibliotheek een bedrag ter beschikking voor het inkopen van werken.
3. De inkoop wordt uitsluitend verricht op voordracht van vertegenwoordigers van de lokale bibliotheken, welke is afgestemd op het bedrag, bedoeld in het tweede lid.

Artikel 17. Lidmaatschap en tarieven

1. Leden van de landelijke digitale bibliotheek hebben toegang tot digitale werken en kunnen gebruik maken van digitale diensten en bronnen.
2. Een ieder die als ingezetene is ingeschreven in een gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens kan lid worden van de digitale bibliotheek.
3. Onze Minister kan bepalen dat ook andere groepen natuurlijke personen lid van de landelijke digitale bibliotheek kunnen worden.
4. De Koninklijke Bibliotheek kan tarieven vaststellen voor de toegang tot digitale werken of het gebruik van digitale diensten of bronnen, gehoord Onze Minister.

Hoofdstuk 5. Financiële en administratieve bepalingen

Artikel 18. Bekostiging en overige voorschriften Koninklijke Bibliotheek

1. De Koninklijke Bibliotheek ontvangt voor de vervulling van haar taken, bedoeld in artikel 8, een aanvulling op haar rijksbijdrage, bedoeld in artikel 2.6a van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek.
2. Op de aanvulling is artikel 2.6a van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek van overeenkomstige toepassing.
3. De Koninklijke Bibliotheek legt beleidsmatig en financieel verantwoording af over de vervulling van haar taken, bedoeld in artikel 8 in een daartoe apart opgenomen onderdeel van:
a. het instellingsplan, bedoeld in artikel 2.2a van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek;
b. de begroting, bedoeld in artikel 2.8 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek, waarin een allocatie van middelen is opgenomen die overeenstemt met het instellingsplan; en
c. in de jaarverslaglegging, bedoeld in artikel 2.9 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek.
4. De hoofdstukken 2, 3, 4, 13, 14 en 15 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek, zijn voor zover zij betrekking hebben op de Koninklijke Bibliotheek, van overeenkomstige toepassing op haar taakvervulling op grond van deze wet.

Artikel 19. Subsidieverstrekking Minister

1. Onze Minister kan ten behoeve van het netwerk van openbare bibliotheekvoorzieningen in bijzondere gevallen subsidie verstrekken.

2. Bij ministeriële regeling kunnen nadere regels worden gesteld voor het verstrekken van subsidie.

Artikel 20. Intellectuele eigendomsrechten
1. Bij het uitvoeren van de taken, bedoeld in artikel 8, draagt de Koninklijke Bibliotheek er zorg voor dat zij de eigendom of een overdraagbaar gebruiksrecht verkrijgt van bij die uitvoering gevestigde intellectuele eigendomsrechten.
2. Op verzoek van Onze Minister werkt de Koninklijke Bibliotheek mee aan het tot stand komen van een overeenkomst tot het overdragen aan de Staat der Nederlanden van de rechten, bedoeld in het eerste lid. Voor zover wettelijk mogelijk, doet zij afstand van persoonlijkheidsrechten als bedoeld in de Auteurswet die haar of haar personeel toebehoren.

Artikel 21. Toezicht ministeriële subsidies
1. Met het toezicht op de naleving van het bij of krachtens artikel 19 bepaalde voor subsidies zijn belast de bij besluit van Onze Minister aangewezen personen.
2. De toezichthouder beschikt niet over de bevoegdheden, genoemd in de artikelen 5:18 en 5:19 van de Algemene wet bestuursrecht.
3. Van een besluit als bedoeld in het eerste lid wordt mededeling gedaan door plaatsing in de Staatscourant.
4. Aan door Onze Minister verstrekte subsidies is de verplichting verbonden dat de subsidieontvanger aan een toezichthouder alle medewerking verleent die deze redelijkerwijs kan vorderen bij het uitoefenen van zijn bevoegdheden.

Hoofdstuk 6. Wijziging andere wetten

Artikel 22. Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek
De Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek wordt als volgt gewijzigd:

A
In artikel 1.5, tweede lid, tweede volzin, wordt “In elk geval draagt zij zorg voor” vervangen door: In dat kader draagt zij in elk geval zorg voor.

B
Artikel 1.17, eerste lid, komt te luiden:

De Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen heeft aanspraak op een bijdrage uit ’s Rijks kas ten behoeve van het vervullen van haar bij deze wet opgedragen werkzaamheden. De eerste volzin is van overeenkomstige toepassing op de Koninklijke Bibliotheek, onverminderd haar aanspraak op een bijdrage op grond van artikel 8 van de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen.

Artikel 23. Wet op het specifiek cultuurbeleid
De Wet op het specifiek cultuurbeleid wordt als volgt gewijzigd:

A
Artikel 1, eerste lid, wordt als volgt gewijzigd:

1. Onderdelen d en e vervallen.
2. Onderdeel f wordt geletterd tot onderdeel d.

B
Artikel 1a komt te luiden:

Artikel 1a
Deze wet is mede van toepassing in de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba.

C
Hoofdstuk IVA vervalt.

Artikel 24. Wet op de vaste boekenprijs
Artikel 1, onderdeel i, van de Wet op de vaste boekenprijs komt te luiden:

i. lokale bibliotheek: lokale bibliotheek als bedoeld in artikel 1 van de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen;.

Artikel 25. Auteurswet
Artikel 15c, derde lid, van de Auteurswet komt te luiden:

3. Publiek toegankelijke bibliotheekvoorzieningen, die in overwegende mate door gemeenten, provincies, het rijk of het openbaar lichaam Bonaire, Sint Eustatius of Saba worden bekostigd of in stand gehouden, zijn voor het uitlenen van op basis van artikel 15i omgezette werken aan bij die voorzieningen ingeschreven personen met een handicap, vrijgesteld van betaling van de vergoeding, bedoeld in het eerste lid.

Artikel 26. Wet op de naburige rechten
De artikelen 2, vijfde lid, 6, vijfde lid, 7a, vijfde lid, en 8, vijfde lid, van de Wet op de naburige rechten komen te luiden:

5. Publiek toegankelijke bibliotheekvoorzieningen, die in overwegende mate door gemeenten, provincies, het rijk of het openbaar lichaam Bonaire, Sint Eustatius of Saba worden bekostigd of in stand gehouden, zijn voor het uitlenen van op basis van artikel 10, onderdeel i, omgezette materialen aan bij die voorzieningen ingeschreven personen met een handicap, vrijgesteld van betaling van de vergoeding, bedoeld in het derde lid.

Hoofdstuk 7. Slotbepalingen

Artikel 27. Evaluatie
Onze Minister zendt binnen vijf jaar na de inwerkingtreding van deze wet aan de Staten-Generaal een verslag over de doeltreffendheid en de effecten van deze wet in de praktijk.

Artikel 28. Inwerkingtreding
Deze wet treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, dat voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld.

Artikel 29. Citeertitel
Deze wet wordt aangehaald als: Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren die zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

De Minister van Onderwijs,
Cultuur en Wetenschap,

De Staatssecretaris van
Veiligheid en Justitie,